

50 jaar geleden in Borne

Bertie Velthuis

Noodkreet van pastoor Veeger

Wie kent in Twente niet het Openluchttheater Hertme? Het openluchttheater dat tegenwoordig zo'n prominente plaats inneemt in het culturele leven in onze regio. Met prachtige uitvoeringen zoals het Afrika-festival, een aantal concerten in samenwerking met poppodium Metropool, voorstellingen voor kinderen en terugvallend op haar oorsprong: af en toe Passiespelen.

Het theater is in 1955 gesticht door Pastoor J. Veeger. Gedurende 9 jaar, te beginnen in 1958, werden er met groot succes de Passiespelen gehouden. Maar de bezoekers werden eind 60-er jaren "Passiemoe". Er werd overgegaan op kindervoorstellingen, muziekshows en circus-voorstellingen. Hoewel deze evenementen op zich goed werden bezocht, werd de financiële situatie, mede door het wegvallen van subsidies van gemeenten en de Stedenband Twente, voor het theater penibel. Dit is voor pastoor Veeger reden om half mei 1972 over te gaan tot een persoonlijke actie voor het behoud van het theater.

De reddingsactie

Pastoor Veeger heeft grote persoonlijke offers gebracht voor de bouw en instandhouding van het Openluchttheater. Hij heeft hiervoor zelfs in zijn bezit zijnde (oude) meesters, twee Breitners, te gelde gemaakt. Maar in de zomer van 1972 dreigt het complex financieel ten onder te gaan. Pastoor Veeger doet op eigen initiatief, dus niet als voorzitter van het stichtingsbestuur van het openluchttheater, een poging om dat te voorkomen. Hij kiest voor een persoonlijke actie, omdat anders de schulden van het theater door de kosten van de actie alleen maar groter zouden worden. Hij zegt dat wanneer de actie mislukt, hij het verder opgeeft. Hij laat 30.000 antwoordkaarten drukken en verspreiden. Wanneer een kaart door iemand wordt ingeleverd en fl.10,- betaald wordt hij/zij vriend van het theater en krijgt een vrijkaart gedurende het hele jaar. De antwoordkaarten worden door actiecomités in Borne en Hengelo van 10.00 uur 's morgens tot 18.00 uur 's avond, onder begeleiding van een geluidswagen, huis aan huis bezorgd. Ook worden antwoordkaarten in Hertme, Zenderen en Bornebroek verspreid. In de kleine dorpen worden ze ook weer opgehaald. Vanuit Borne en Hengelo moeten ze worden terug gebracht. Wanneer de actie positief is, zullen ook antwoordkaarten worden verspreid in Almelo en Oldenzaal. Ook worden er 327 bedrijven aangeschreven om elk fl. 100,- te doneren.

Het resultaat

Het volgende aantal antwoordkaarten komen binnen: (met tussen haakjes het aantal uitgegeven antwoordkaarten.) Borne 198 (3.000), Hertme 122 (127), Zenderen 56 (300), Hengelo 76 (23.000) en Bornebroek 42 (300). En uit andere plaatsen gezamenlijk 12. Van de ruim 26.727 uitgegeven antwoordkaarten komen er dus (slechts) 604 binnen. Dit moet voor pastoor Veeger teleurstellend zijn geweest. Hij zegt eerder dat, bij een resultaat van 2.000 positieve reacties, "de zaak is gered". Opvallend is het grote aantal antwoordkaarten die uit Hert-

me terug komen: bijna alle antwoordkaarten komen terug. Vanuit de andere dorpen en steden is de respons minimaal, met name vanuit Borne en Hengelo. Slechts 30 bedrijven reageerden; met een resultaat van fl. 2.635,-. Na aftrek van (druk)kosten resteert een bedrag van fl. 5.000,-.

De reactie van Pastoor Veeger

Pastoor Veeger zegt half mei 1972 de reacties zeer bedroevend te vinden. Het gaat hem persoonlijk zeer aan het hart dat te moeten bekennen. Ondanks het teleurstellende resultaat kijkt hij toch positief naar de toekomst. Het bedrag was volgens Pastoor Veeger voldoende om het openluchttheater ook het volgende seizoen op beperkte wijze te laten draaien. Het leek aanvankelijk vrijwel zeker dat in het seizoen 1973 vier voorstellingen gegeven konden worden. En voor het seizoen 1972 waren de geplande voorstellingen Swiebertje en de Wierdense Revue ook veilig gesteld. Deze voorstellingen zijn er daadwerkelijk geweest. Maar zelfs de voorstelling van Swiebertje met een bezoek van 1.500 kinderen leverde een tekort op.

Pastoor Veeger overlijdt nog hetzelfde jaar en wel op maandag 30 oktober 1972 op 81-jarige leeftijd. Cynisch genoeg is het requiem voor pastoor Veeger (voorlopig) de laatste activiteit in het openluchttheater. In 1973 zijn er geen voorstellingen.

Het uiteindelijke resultaat van de actie

Het bestuur van de Stichting Twents Openluchttheater besluit eind december 1972 de gemeente Borne te vragen om voor fl. 1.500 garant te staan. Dit bedrag is nodig om het theater ook in 1973 te laten voorbestaan. Fl 1.000 is nodig voor erfpacht, verzekering van opstallen, waterschaps-lasten en belastingen. Fl. 500,- is nodig voor het meest noodzakelijke onderhoud. Het Stichtings-bestuur wilde om twee redenen niet besluiten het theater te sluiten, te weten: De recente persoonlijke actie van de onlangs overleden pastoor Veeger maakt dit onwettelijk en ze ziet mogelijkheden voor een recreatieve functie

voor het theater voor de toekomstige bewoners van de wijk Lodieklenden, die de gemeente Borne in de toekomst ten oosten van de Rijksweg 35 zal bouwen.

(Met de wijk Lodieklenden wordt bedoeld: de huidige wijk Stroom Esch. De Rijksweg 35 (A35) is zoals toen gedacht, met een doortrekking vanaf het huidige knooppunt Azelo richting Oldenzaal, dus tussen Zenderen en Borne door richting het oosten, en daarmee nabij Hertme, niet aangelegd. De Rijksweg 35 is gecombineerd met de Rijksweg 1 (A1). Ze ligt thans westelijk van Borne en gaat middels de zoge-

heten Kardinaalshoed, tussen Borne en Hengelo, naar het oosten.)

Of de gemeente garant heeft gestaan, heb ik niet kunnen nagaan.

De actie van pastoor Veeger heeft het openluchttheater niet onmiddellijk gered. Wel is duidelijk dat mede door zijn blijvende inzet en vasthoudendheid de regio Twente nu beschikt over een prachtig openluchttheater.

Onderstaand op deze pagina behoort niet tot dit artikel

Nieuws van het Bussemakerhuis

BORDUURPROJECT GORDIJNEN PALEIS HUIS TEN BOSCH

Museum Bussemakerhuis is blij en trots dat een borduurgroep vanuit ons museum mag participeren in het dit bijzondere Koninklijke borduurproject vanuit Museum Tilburg. Hierin wordt gewerkt aan nieuwe gordijnen voor Paleis Huis ten Bosch. In totaal zijn er 15 groepen en 150 borduursters uit heel Nederland geselecteerd.

In de afgelopen maanden is er iedere maandagochtend door 7 dames verspreid uit Twente in het Bussemakerhuis met veel enthousiasme geborduurd. Ze borduurden met de hand bloemetjes die geappliqueerd worden op de nieuwe gordijnen voor de Chinese zaal in Paleis Huis ten Bosch (het woon- en werkpaleis van Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima). Inmiddels is de laatste hand gelegd aan de borduursels en zijn de borduurramen naar Tilburg verstuurd. Daar worden de gordijnen door Anna Bolk met de opgestuurde applicaties versierd. In het najaar is de tentoonstelling 'Koninklijk borduren: verhalen en vakmanschap' te zien in het Textielmuseum Tilburg. Daar zijn de gordijnen te bewonderen voordat ze geplaatst worden in Paleis Huis ten Bosch.

Detailfoto van geborduurd bloemetje geappliqueerd op een sample van de nieuwe gordijnen

Achter het Bussemakerhuis bevindt zich een prachtige boomgaard die heel geschikt is als trouwlocatie of voor recepties of diners. De aankleding en catering kan verzorgd worden door uzelf of door één van de restaurants in Borne.

Neem hiervoor contact op met het museum via communicatie@museumbussemakerhuis.nl
Of bel 074-2669636